

ABSTRAKT

Univerzita Karlova

Farmaceutická fakulta v Hradci Králové

Katedra sociální a klinické farmacie

Kandidát: Mgr. Kryštof Dobečka

Konzultant: PharmDr. Martin Doseděl, Ph.D.

Název rigorózní práce: Analýza podávání léčiv zdravotními sestrami ve zdravotnickém zařízení XV.

Práce se zabývá lékovými pochybeními sester při podávání léčiv hospitalizovaným pacientům. V teoretické části práce je diskutována problematika lékových pochybení s důrazem na jejich prevalenci, rizikové faktory a preventivní opatření. Dále jsou zde objasněny zásady správného podávání léčiv, a to především z hlediska tzv. pravidla 5R. V neposlední řadě jsou zde představeny automatizované systémy, které mohou být při podávání léčiv využívány za účelem eliminace rizika vzniku lékových pochybení. Jedná se o využívání elektronických záznamů o podávání léčiv (eMAR), podávání léčiv s využitím čárových kódů (BCMA), podávání léčiv v jednodávkových obalech či využívání zařízení pro automatizovanou dispenzaci léčiv (ADC). Praktická část práce spočívá ve zpracování dat získaných při přímém pozorování sester při podávání léčiv. Toto pozorování probíhalo po dobu tří dnů ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče, konkrétně na interním oddělení, oddělení následné péče a chirurgickém oddělení, a to při ranním, poledním a večerním podávání léčiv. Tým pozorovatelů byl složen z farmaceutů a odborníků na ošetrovatelskou péči. Celkem bylo pozorováno 1 471 podání, kdy 21 sester podalo 76 hospitalizovaným pacientům 144 různých druhů léčiv / kombinací léčiv. Při podávání léčiv byla sledována léková pochybení, která byla pro účely této práce rozdělena do tří kategorií – hlavní, specifická a procesní. Bylo detekováno 51 hlavních lékových pochybení, což představuje 3,47 % z celkového počtu podání. Ve dvou případech mělo pochybení potenciál přímo poškodit zdraví pacienta. Dalšími pochybeními z hlediska bezpečí pacienta bylo časté nedostatečné ověření identity před podáním (v 99,12 % pacient před podáním léčiv nebyl správným způsobem dotázán na jméno, v 80,56 % mu nebyl zkontrolován náramek) nebo nedostatečná hygiena rukou (40,04 % všech podání).